

אומרים שזה טבע הדברים נעה יקותיאל, צילום: שרון פולבר

14:40 | 12.12.2021

מאת

ג'ורדן חליבה

דף הבית < תרבות ואמנות > 'יש לי מטען אבל זה חלק מיחסים' אחת האמניות המסקרנות בנוף בריאיון

'יש לי מטען אבל זה חלק מיחסים' אחת האמניות המסקרנות בנוף בריאיון

התערוכה החדשה של נעה יקותיאל טעונה, מציפה ומתעסקת במציאות המאתגרת של החיים שלנו, אך מה שבאמת עומד מאחוריה הוא דבר אחד: חיפוש אחר שייכות

כבר שנים, אולי אפילו מאז ומעולם, האמנית נעה יקותיאל מחפשת שייכות ושורשים; היא נעה על קו ישראל - USA מילדות, תרה אחר המקום שבו היא מרגישה שייכת, והיום היא דווקא יודעת להשתמש בזה לטובתה ומציגה זאת דרך העבודות שלה פעם אחר פעם.

התערוכה החדשה של יקותיאל 'אומרים שזה טבע הדברים' שנפתחה ב- 25.11 בגלריה עינגע, נולדה בעקבות משפט שאמר לה נהג מונית במהלך שיחה על המציאות הישראלית המורכבת 'אין מה לעשות, זה טבע הדברים'; המשפט הזה נחקק בראשה של יקותיאל, ליווה אותה במשך המון זמן והבהיר לה עד כמה קל לנו לעצום עיניים. בתערוכה, היא מציגה תשעה חלונות מדומיינים עשויים גזרי בריסטול שחור, שמביאים לידי ביטוי דימויים של הרס, טבע ומציאות קשה, שלעיתים, אף אחד לא רוצה לראות.

הרס או יופי? צילום: שרון פולבר

בין טבע לכאוס

ספרי לנו קצת על התערוכה מהזווית שלך

האמת שזו תערוכה מאוד משמעותית עבורי כי לא הצגתי בארץ כבר כמה שנים. השיחה הזאת עם הנהג והתקופה של 'שומר החומות' הבהירה לי כמה אני רוצה להציג פה בארץ. אני מציגה בה תשעה חלונות על בריסטול שחור שאני עובדת עליו בחיתוך ידני ומאפשרת לבחון ולהתבונן בהם מזוויות שונות שמשלבות טבע ועדינות וכאוס וכאוטיות.

למה השיחה עם נהג המונית כל כך טלטלה אותך?

זו הייתה שיחה על כיבוש ועל המעגליות של ההרס ומבחינתי לומר 'אין מה לעשות זה טבע הדברים' זו הסרה של אחריות, זו הדחקה, זה כמו לשים טפט ולא להתמודד עם המציאות הסבוכה הזאת, מבחינתי כל מי ששותף לזה לוקח בעצמו בחירה, מודעת. נהיים פה מנגנונים של הסתרה של כאב ושיברון וקושי ואני שואלת את עצמי הרבה פעמים, גם בעקבות השיחה, האם משהו שקורה במחזוריות כזו הופך בסוף ל"טבע הדברים".

את נשמעת מאוד טעונה רגשית.

מאוד. משהו במלחמה האחרונה גרם לי מאוד לרצות להציג בישראל, הבנתי שההתעסקות הזאת בזה זו הדרך שלי להתמודד.

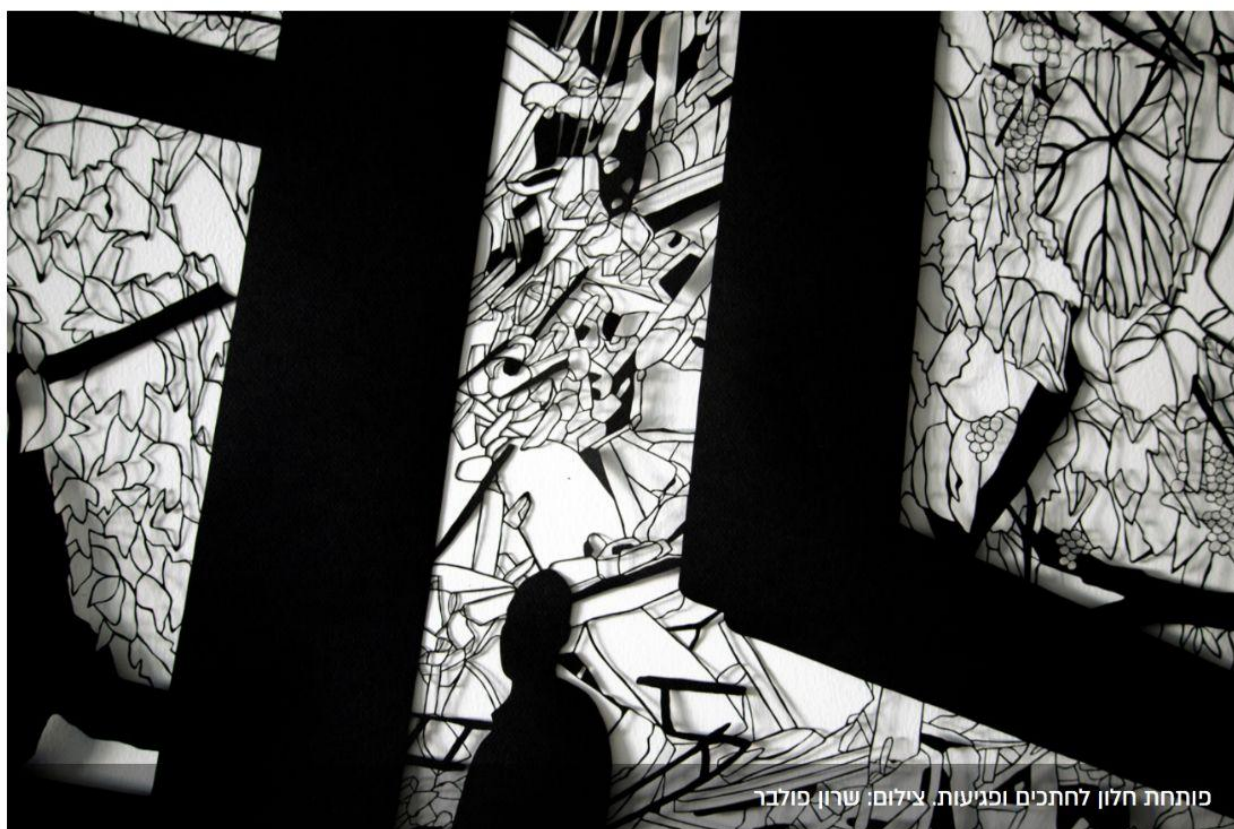

את מרגישה שאת יכולה לשנות משהו באמצעות העבודות שלך?

לא לשנות אבל ליצור איזו אמפתיה. איזו פגיעות מסוימת שאני מקבילה לאיזו פגיעות רגשית שמשפיעה על אנשים. העבודות שלי מתעסקות הרבה בניואנסים שאני מייצרת באמצעות שהייה ממושכת באופן הפעולה המאוד מדיטטיבית. אנשים בדרך כלל נמשכים לעדינות הזאת, ככה הם נשארים לאורך זמן בהתבוננות מול העבודות. אני רואה את המשיכה של אנשים לעבודות. תמיד שואלים אותי 'מה קורה כשנחתך?' זה מסקרן.

ומה קורה כשנחתך?

אני אף פעם לא זורקת עבודות באמצע, אף פעם לא מדביקה. אני תמיד ממשיכה לעבוד עם מה שקורה. זה מה שיש. זה כמו בחיים.

פומחת חלון לחתכים ופגיעות. צילום: שרון פולבר

מה את רוצה שיראו בעבודות שלך?

אני רוצה שיביטו בהן בפרספקטיבה. יש משהו בבחירה של החלון שמשקף את הפרספקטיבה של כל אחד. בגלל שהחלונות תלויים, לא ברור אם מסתכלים מבפנים לבחוץ, או להפך. אני עוד שואלת את עצמי. כל העבודות של החלונות משקפות דימויים של הרס ודימויים של טבע. ממש קשה להבחין בין הדפוסים של העלים ובין הדפוסים של ההריסות. יש אנשים שרואים אותם כטבע וצמיחה ויש אנשים שרואים את הקושי והמורכבות. זה בדיוק העניין.

מה את רואה בהן?

אני שואלת את עצמי האם אני כישראלית מסתכלת עליהן מבפנים או מבחוץ או אולי ממרחק? יש בהן המון דברים מהילדות שלי, הן משקפות קצת את איך שגדלתי, העבודות האלו הן ממש כורטרט שלי. מבחינת הקונטרסט בחיים שלי, של הזהות שלי, של המעברים בין מדינות, של הטבע שיש לי ב-L.A. והמציאות שיש לי בארץ, וגם מבחינת הקונטרסט שבין האסתטיקה ובין התוכן.

על שייכות ושורשים

האסתטיקה בעבודות של יקותיאל מאוד עדינה, עבודתה עמלנית ומדויקת שדורשת שעות ארוכות. היא לוקחת בריסטול שחור ולאט לאט מחוררת ומאוררת אותו עד שמתפוגג לקווי מתאר דקיקים שיוצרים את הכאוס היפהפה הזה שמציג את המעברים החדים שלה בין הטבע והפסטורליות שעוטפים אותה ב-L.A. לבין המציאות הישראלית, הכיבוש והיחסים הישראליים פלסטיניים שבוערים בה.

יש לך הרבה מטען כלפי ישראל.

יש לי הרבה מטען אבל זה חלק מיחסים אמיתיים. אני לא יכולה להתנתק לגמרי. זה ה-Landscape האמיתי שלי. בגלל זה גם כל כך רציתי להציג פה בארץ. זה המקום שמעסיק אותי רגשית באמת. יחד עם זאת אני צריכה את הזמן והמרחב ש-L.A. מאפשרת לי בצורה אחרת ממה שישראל מאפשרת לי.

את רואה את עצמך חוזרת לכאן?

באיזה שהוא מקום ומתישהו כן. אני מרגישה שאני רוצה להיות ומרגישה צורך להיות שותפה. הזמן ב-L.A. מאפשר לי להתחבר לתרבות היפנית ולשורשים של אמא שלי. בארץ תמיד יש 'משהו' יש לחץ ואין פה באמת קבלת האחר. אני מרגישה שבארצות הברית יש לי את המקום להתחבר למקומות שאני רוצה להיות בהם.

נשמע שאת מאוד מחוברת גם לישראל.

נכון. המעבר היה לי לא פשוט, אבל אני מרגישה שישראל כל הזמן כפתה עליי ו-L.A. זה מקום שפתאום את צריכה להגדיר את עצמך בלי קשר לסביבה הטעונה. זה הביא אותי למקום טוב היום. החברה אמריקאית לא כל כך רוצה להכיל. יש כאילו מעין משחק בין הסתרה לחשיפה, בין רצון לחשוף, אבל לא יותר מידי. פחות מורכב. רק היום, אחרי חמש שנים אני יכולה להבין בעולם הרגשי שלי איך אני מרגישה כלפי זה.

מה את מרגישה היום?

אני מרגישה שלמרות ש-L.A. זה מקום שיש בו המון קושי, בסופו של דבר הוא מביא איתו איזו פסטורליות מסוימת, נעימה. עדיין יש לי את הקונטרסט הזה של לחיות שם ולהתעסק בישראל, אבל למרות זאת, אחרי המון שנים שלא היו לי שורשים עמוקים וחיכשתי שייכות ובמקום אחד לא הבינו אותי, ופה הרגשתי תלושה, היום אני מרגישה שאני רב תרבותית.

ואת שלמה עם זה?

לגמרי. אני אוהבת את זה מאוד.

את מתארת חיים מאוד דיכוטומיים. את מוצאת איזון לפעמים?

אני כל הזמן בחיפוש לאיזון. חיפוש של קו האמצע. אפשר לראות את זה גם בעבודות שלי, אני עובדת רק בנגטיב ופוזיטיב. אני כל הזמן מנסה ליצור קונסטרוקציה ויציבות.

יקותיאלי מסכמת ואומרת שהיא מרגישה שהיא הצליחה למצוא איזון פסיכולוגי, תרבותי ופוליטי בעבודות בסדרה הזאת. העבודות המהפנטות יעניקו לכם את היכולת לבחור מה לראות, אם להתמקד ביופי ובעדינות האין סופית של העבודה עצמה, של הטבע שבא לידי ביטוי בה, או במציאות הסבוכה והנושכת; "אני משלבת איזו חוויה שאני מרגישה בנוח להזמין לתוכה אנשים".

'אומרים שזה טבע הדברים' תינעל ב- 1.1.2022 | גלריה עינגע, רחוב בר יוחאי 7, תל אביב